

DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-57-22>

УДК 338

Шепель Тетяна Павлівнакандидат економічних наук, доцент,
Національний університет «Львівська політехніка»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9006-7361>**Tetiana Shepel**

Lviv Polytechnic National University

**СТАЛИЙ РОЗВИТОК КРІЗЬ ПРИЗМУ РИЗИКІВ:
РОЛЬ РИЗИК-ОРІЄНТОВАНОГО УПРАВЛІННЯ
ТА ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ****SUSTAINABLE DEVELOPMENT THROUGH
THE PRISM OF RISK: THE ROLE OF RISK-ORIENTED
MANAGEMENT AND INTEGRATED REPORTING**

Анотація. У статті досліджується взаємозв'язок між ризик-орієнтованим підходом в управлінні, концепцією сталого розвитку та інтегрованою звітністю. Актуальність дослідження зумовлена зростанням уваги до нефінансових ризиків та необхідністю інтеграції принципів сталого розвитку в бізнес-практику. Метою статті є виявлення та аналіз взаємозалежностей між цими концепціями, а також визначення потенційних переваг їхньої інтеграції для підвищення стійкості та прозорості діяльності підприємств. У статті застосовано методи системного аналізу, порівняння та узагальнення. Розкрито процеси управління ризиками, діяльність підприємств у контексті сталого розвитку та практику підготовки інтегрованої звітності. За результатами дослідження обґрунтовано теоретичні та практичні аспекти інтеграції ризик-орієнтованого підходу, сталого розвитку та інтегрованої звітності, що сприятиме покращенню якості інформації для зацікавлених сторін та підвищенню довгострокової цінності підприємств, котрі прагнуть підвищити свою стійкість, прозорість та ефективність в умовах зростаючих вимог до нефінансової інформації та сталого розвитку.

Ключові слова: ризик-орієнтований підхід, сталий розвиток, інтегрована звітність, ESG-фактори, нефінансові ризики, управління ризиками, корпоративна звітність, зацікавлені сторони.

Summary. The modern dynamic and complex business environment is increasingly characterized by instability, uncertainty, complexity and ambiguity (VUCA world), which makes the issue of effective risk management particularly important. At the same time, global challenges such as climate change, social inequality and inefficient use of resources require businesses to incorporate the principles of sustainable development into all aspects of their activities. In this context, the concept of integrated reporting serves as an important tool for ensuring corporate transparency and accountability to a wide range of stakeholders, as well as for reflecting its value creation capabilities not only in the short term, but also in the medium and long term. This scientific study aims to provide an in-depth analysis of the relationship between the approach to risk management, the concept of sustainable development and the practice of preparing integrated reports. The importance of this research topic is due to several key factors. First, there is growing recognition that non-financial risks related to environmental, social and governance (ESG) issues can have a significant impact on a company's financial stability and long-term viability. Second, the concept of sustainability has moved beyond corporate social responsibility to become a strategic imperative for competitiveness and investment. Third, integrated reporting is a prerequisite for a more complete understanding of risks and opportunities in the context of sustainable development by reflecting the relationships between the different types of capital held by an organization. The aim of this paper is to comprehensively explore the theoretical and practical aspects of integrating risk-based approaches into management processes aimed at sustainable development and reflecting them in integrated reporting. This research process employed comprehensive methods of scientific knowledge, including systems analysis to clarify the relationships between the concepts under study, comparative analysis to identify commonalities and differences, generalization to derive theoretical conclusions, and literature review to support the theoretical framework of the study. The results of this article contribute to a deeper theoretical understanding of the interaction between risk-based management, sustainable development, and integrated reporting, and have practical implications for companies facing increasing demand for non-financial information and sustainable development and seeking to improve sustainability, transparency, and efficiency.

Keywords: risk-based approach, sustainable development, integrated reporting, ESG factors, non-financial risks, risk management, corporate reporting, stakeholders.

Постановка проблеми. Сьогодні динамічного і мінливого бізнес-середовища, де зростає усвідомлення взаємозв'язку між економічною діяльністю, соціальним добробутом та екологічною стійкістю, особливої актуальності набувають питання ефективного управління ризиками, інтеграції принципів сталого розвитку в діяльність підприємств та забезпечення прозорості та неупередженої комунікації їхнього впливу. У цьому контексті ключовими елементами стають процеси управління ризиками, діяльність підприємств у контексті сталого розвитку та практика підготовки інтегрованої звітності. Розгляд цих взаємопов'язаних аспектів є важливим для формування цілісного і повного розуміння стратегічного управління та забезпечення довгострокової цінності і привабливості підприємства. Управління в умовах невизначеності, прагнення до сталого розвитку та потреба у прозорій звітності є визначальними характеристиками сучасної бізнес-парадигми. В цьому контексті вагомим значення набувають три взаємопов'язані процеси: управління ризиками, діяльність підприємств у контексті сталого розвитку та практика підготовки інтегрованої звітності. Ці три елементи формують основу для забезпечення стійкого та відповідального розвитку підприємств.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз сучасної наукової літератури свідчить про високий та багатовекторний інтерес до проблематики управління ризиками (Risk Management), внутрішнього контролю та трансформації фінансової звітності під впливом концепцій сталого розвитку та інтегрованої звітності. Вагомий внесок у розвиток як теоретичних, так і практичних аспектів управління ризиками висвітлено у працях низки українських та міжнародних науковців. Основи управління ризиками та економічної безпеки висвітлені у дослідженнях Савченка В.Я. та Петренка С.М. [1], а також Вітлінського В.В. [5]. Вони висвітлюють загальні підходи до ідентифікації та оцінки ризиків, а також пропонують математичне моделювання фінансових ризиків, що є необхідним інструментарієм для їх кількісної оцінки при формуванні облікових резервів та проведенні тестів на знецінення активів. Питання організації ефективного внутрішнього контролю та його безпосереднього зв'язку з обліком є центральними у працях Лук'янової В.В. та Головач Т.В. [2], які досліджують фінансовий контроль в умовах нестабільності. Вербицька І.І. [4] та Панченко І.А. [6] – акцентують увагу на ризик-орієнтованому плануванні внутрішнього аудиту та розробці контрольних процедур, які мають бути інтегровані безпосередньо в обліковий процес за для запобігання помилкам і шахрайству. Євдокимов В.В. та Олійник О.В. [10] обґрунтовують низку ризиків, пов'язаних з ІТ-середовищем. Вони досліджують проблеми розвитку обліку

в умовах цифровізації та необхідність запобігання ризикам кібербезпеки та системним збоєм, які критично впливають на надійність та безперервність електронного обліку. Низка праць зосереджена на трансформації звітності відповідно до сучасних вимог і вплив інтегрованої звітності (IR) на управління у Стрельбицької Н.Є. та Боднар Д.І. [7]. Міжнародні науковці Браун Лоренс, Вільямс Марк, Девіс Пол [14] та Буско Клаудіо, Ріккабоні Андреа [15] обґрунтовують необхідність інтеграції ризиків сталого розвитку (ESG-ризиків) в облікові системи та їх розкриття у звітності. Харламова О.В. [8] та Сараєва І.М. [9] визначають необхідність розширення облікового периметра для включення нефінансових ризиків, які впливають на довгострокову вартість підприємства. Праці Тарасової Т.О. [11] та Іванова П.П. [3] присвячені питанням адаптації облікових методик з метою забезпечення їхньої релевантності у відповідь на трансформації зовнішнього та внутрішнього середовища. Андрусів У.Я. та інші [13] досліджують міжнародний досвід корпоративного управління, що є основою для впровадження ефективного ризик-контролю, який, у свою чергу, забезпечує якість фінансової інформації.

Метою статті є поглиблений аналіз теоретичних засад та сучасних тенденцій інтеграції ризик-орієнтованого підходу в управління з принципами сталого розвитку, а також дослідження ролі та потенціалу інтегрованої звітності як інструменту відображення цієї взаємодії.

Виклад основного матеріалу дослідження. Глобальні виклики, такі як зміна клімату, соціальна нерівність та нестача ресурсів, дедалі більше впливають на діяльність підприємств, вимагаючи від них переосмислення традиційно простих підходів до управління. В умовах зростаючої відповідальності перед суспільством та необхідності забезпечення стійкого розвитку, місце першості набувають процеси управління ризиками, діяльність підприємств у контексті сталого розвитку і практика підготовки інтегрованої звітності. Ці три складові як зазначають Савченко В.Я. та Петренко С.М. [1, с. 243] є невід'ємними елементами ефективного та інформаційного управління, що дозволяє не лише мінімізувати потенційні загрози, але й створювати нові можливості для сталого зростання та розвитку. Однак, незважаючи на значні дослідження, які проводяться в сферах управління ризиками, сталого розвитку та інтегрованої звітності, питання їхнього комплексного взаємозв'язку та практичної інтеграції потребують подальшого поглибленого вивчення. Ефективне функціонування сучасного підприємства нерозривно пов'язане із здатністю ідентифікувати, оцінювати та управляти різноманітними ризиками, одночасно враховуючи принципи сталого розвитку та забезпечуючи прозорість звітності

про їхній вплив. Саме тому особливій уваги заслуговує комплексний підхід таких взаємопов'язаних понять: як процеси управління ризиками, підприємницька діяльність в контексті сталого розвитку та складання інтегрованої звітності [2, с. 334]. Їх інтеграція є ключовим фактором для формування стійкої бізнес-моделі та зміцнення довіри з боку зацікавлених сторін. управління ризиками може бути інструментом для досягнення сталого розвитку, і яким чином інтегрована звітність може відображати та сприяти цьому взаємозв'язку. За дослідженням Іванова П.П. [3, с. 57], Вербицької І.І. [4, с. 285] встановлено важливість інтеграції ризик-орієнтованого підходу та сталого розвитку як необхідної умови для довгострокового успіху підприємств в умовах зростаючих екологічних, соціальних та управлінських викликів. Інтегрована звітність виступає ключовим інструментом для відображення цієї інтеграції та забезпечення прозорої комунікації зі стейкхолдерами. Фокус – на точках дотику та взаємному впливі цих трьох важливих концепцій:

1) виявлення та обґрунтування концептуальних зв'язків між ризик-орієнтованим підходом та принципами сталого розвитку; дослідження ризик-менеджменту щодо досягнення вагомих цілей сталого розвитку; 2) аналіз інтегрованої звітності для відображення та підсилення взаємодії між управлінням ризиками та сталим розвитком; аналіз існуючих практик інтеграції ризик-орієнтованого підходу в діяльність підприємств у контексті сталого розвитку; 3) розробка бізнес-моделей що висвітлюють цей взаємозв'язок; дослідження підприємств котрі використовують інтегровану звітність для комунікації інформації про ризикові ситуації, що пов'язані зі сталим розвитком; виявлення та запобігання проблем та бар'єрів на шляху практичної інтеграції підприємств; розробка та впровадження практичних рекомендацій щодо посилення взаємозв'язку між ризик-орієнтованим підходом, сталим розвитком та інтегрованою звітністю на рівні підприємства. Розкриття інформативності щодо взаємозв'язку ризик-орієнтованого підходу з концепцією сталого розвитку та інтегрованою звітністю (розглянемо кожен елемент об'єкта детальніше) (рис. 1).

Розглянемо взаємозв'язок ризик-орієнтованого підходу з концепцією сталого розвитку. Цей аспект дослідження є ключовим для розуміння інтеграції ризик-орієнтованого підходу та сталого розвитку. У дослідженнях Вітлінського В.В. [5, с. 218] де передбачено двосторонній аналіз: розгляд того, як екологічні, соціальні та управлінські фактори є надзвичайно вагомими ризиками для підприємства, а також, як ефективне управління ризиками може допомогти у досягненні цілей сталого розвитку. Із праць Панченко І.А. [6, с. 33], Стрельбицької Н.Є. та Боднар Д.І. [7, с. 112] проведемо аналіз, як екологічні, соціальні та управлінські

(ESG) фактори можуть бути джерелами значних ризиків для підприємства (табл. 1). ESG-фактори перестають бути лише питаннями відповідальності та стають критично важливими джерелами різноманітних ризиків, які можуть мати суттєвий фінансовий та нефінансовий вплив на діяльність підприємства.

Ризик-орієнтований підхід не лише допомагає уникнути негативних наслідків, пов'язаних з ESG-факторами, але й може бути потужним інструментом для досягнення цілей сталого розвитку та створення довгострокової цінності підприємства.

Завдяки вмілому і правильному управлінню ризиками – потенційні ризики, пов'язані з навколишнім середовищем, суспільством та аспектами управління, можна систематично ідентифікувати та оцінювати. Це дозволяє підприємствам краще та глибше розуміти вплив на навколишнє середовище та суспільство, а також визначати можливості для вразливості та вдосконалення.

На основі оцінки ризику підприємство як зазначають Харламова О.В. [8, с. 244] та Сараєва І.М. [9, с. 127] може сформулювати ефективну стратегію реагування і викликів, спрямовану на мінімізацію, уникнення, передачу або прийняття ризику. У контексті сталого розвитку це може включати інвестиції в екологічно чисті технології, покращення умов праці, зміцнення корпоративного управління, налагодження діалогу із зацікавленими сторонами, контрагентами, стейкхолдерами.

Ризик-менеджмент передбачає безперервний моніторинг та управління ефективністю контрольних заходів і процедур, котрі застосовуються для управління ризиками сталого розвитку. Підхід, що ґрунтується на оцінці ризику, спонукає підприємства розглядати ризики та можливості сталого розвитку як невід'ємну частину своєї стратегії.

Завдяки ефективному управлінню ризиків стійкості та відображення їх в інтегрованій звітності, підвищиться прозорість корпоративної діяльності підприємства та зміцниться довіра між інвесторами, споживачами, регуляторними органами та громадськістю [10, с. 152]. Це може позитивно вплинути на корпоративну репутацію підприємства. Управління ризиками сталого розвитку може стимулювати дослідження нових бізнес-моделей, технологій і продуктів, які є більш стійкими, відкривають нові ринкові можливості та підвищують конкурентоспроможність.

Тарасова Т.О. [11, с. 145] акцентує розуміння двостороннього зв'язку між ризиками та ESG-факторами є ключовим для інтеграції концепції сталого розвитку в систему управління підприємством. Ризик-орієнтований підхід виступає не лише інструментом захисту від негативних наслідків, пов'язаних з ESG-факторами, але й механізмом для виявлення та реалізації можливостей, що сприяють досягненню цілей сталого

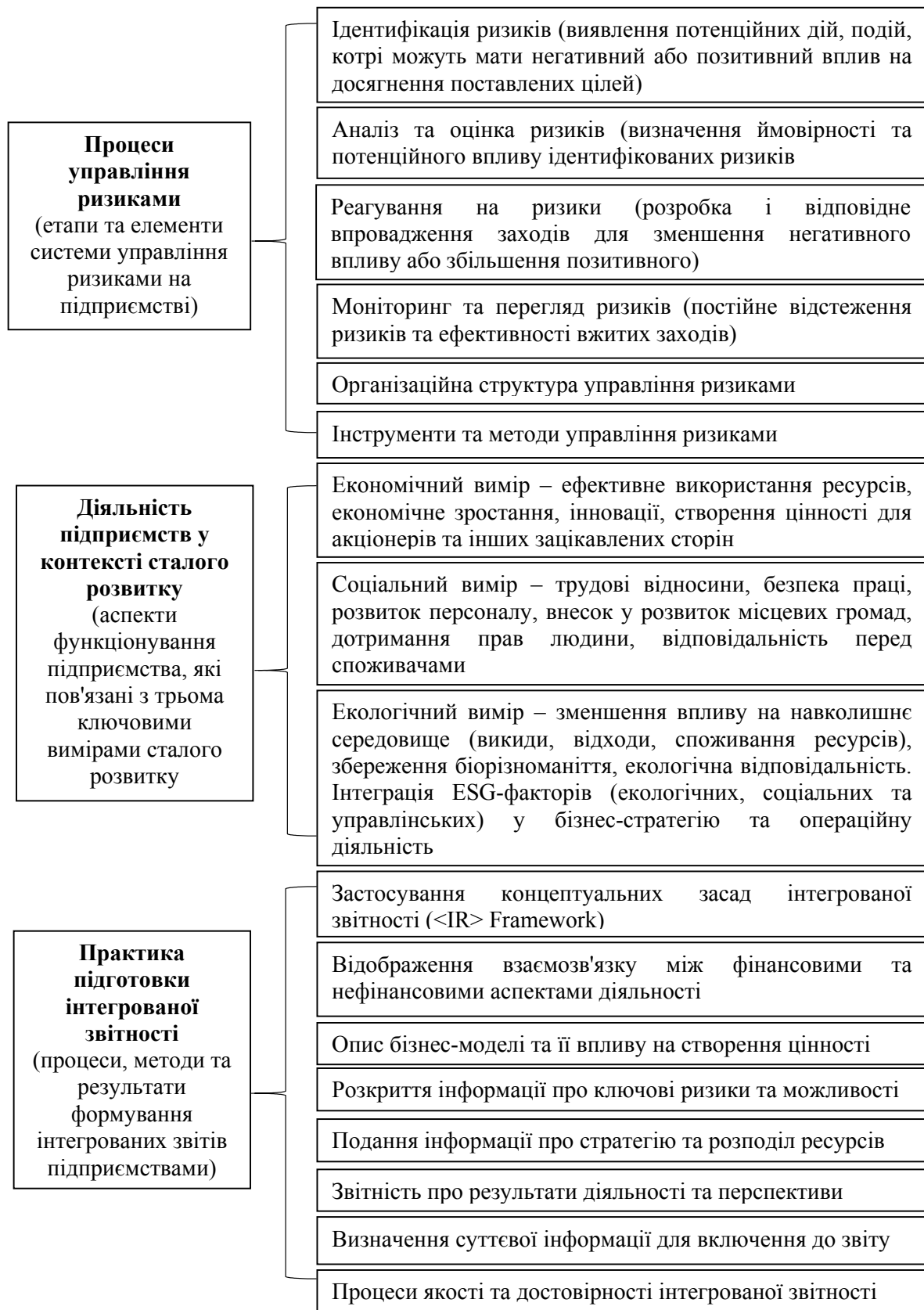

Рисунок 1 – Взаємозв'язок ризик-орієнтованого підходу з концепцією сталого розвитку та інтегрованою звітністю

Джерело сформовано автором

Таблиця 1 – Екологічні, соціальні та управлінські (ESG) фактори як джерела ризиків

Джерела ризиків	ESG – фактори
Екологічні фактори як джерела ризиків	
Зміна клімату	Фізичні ризики – екстремальні погодні явища (повені, урагани, засухи, хвилі спеки), підвищення рівня моря, зміни в доступності природних ресурсів можуть призвести до пошкодження активів, перебоїв у ланцюгах постачання, зростання операційних витрат (наприклад, на страхування, відновлення), зниження продуктивності сільського господарства та інших галузей
	Перехідні ризики – зміни в політиці, законодавстві, технологіях та споживчих перевагах, спрямовані на перехід до послаблення економіки, можуть призвести до знецінення вуглецевих активів, необхідності значних інвестицій у нові технології
	Репутаційні ризики – негативна реакція громадськості, інвесторів та інших зацікавлених сторін на недостатню увагу компанії до питань зміни клімату та її впливу на довкілля
Забруднення	Операційні ризики – аварії, пов'язані із забрудненням повітря, води, ґрунту, можуть призвести до штрафів, судових позовів, витрат на очищення, зупинки виробництва
	Регуляторні ризики – посилення екологічних стандартів та законодавства, запровадження нових податків та зборів за забруднення
	Репутаційні ризики – втрата довіри споживачів та інвесторів у зв'язку з негативним впливом на довкілля
Вичерпання природних ресурсів	Операційні ризики – зростання цін або обмежений доступ до ключових природних ресурсів (вода, мінерали, енергія) може призвести до збільшення витрат та перебоїв у виробництві
	Стратегічні ризики – необхідність пошуку альтернативних ресурсів або зміни бізнес-моделі у довгостроковій перспективі
Соціальні фактори як джерела ризиків	
Трудові відносини та безпека праці	Операційні ризики – страйки, плинність кадрів, низька продуктивність, нещасні випадки на виробництві можуть призвести до зростання витрат, затримок у виробництві та репутаційних втрат
	Регуляторні ризики – порушення трудового законодавства, норм безпеки праці можуть призвести до штрафів та судових позовів
	Репутаційні ризики – негативна публічність щодо умов праці, дискримінації або порушення прав працівників
Відносини з громадою	Операційні ризики – конфлікти з місцевими громадами через використання землі, забруднення, недостатню соціальну відповідальність можуть призвести до затримок у проектах, протестів та судових позовів
	Репутаційні ризики – втрата ліцензії на діяльність або негативна громадська думка
Відповідальність за продукт та споживачів	Юридичні ризики – позови, пов'язані з якістю та безпекою продукції, введенням в обман споживачів
	Репутаційні ризики – негативні відгуки, бойкоти, втрата лояльності споживачів
Людський капітал та талант	Стратегічні ризики – нездатність залучити та утримати кваліфікованих працівників, втрата ключових компетенцій
	Операційні ризики – низька залученість та мотивація персоналу, зниження інноваційної активності
Управлінські фактори як джерела ризиків	
Корпоративне управління	Стратегічні ризики – неефективне прийняття рішень, відсутність чіткої стратегії, конфлікт інтересів між керівництвом та акціонерами
	Операційні ризики – неефективна структура управління, недостатній внутрішній контроль, корупція, шахрайство
	Репутаційні ризики – скандали, пов'язані з неправомірною поведінкою керівництва, неетичними практиками
Прозорість та підзвітність	Репутаційні ризики – недостатня інформація про діяльність компанії, непрозорі структури ласності
	Ризики, пов'язані з залученням капіталу – недовіра інвесторів через недостатню прозорість

Джерело сформовано автором

розвитку та створенню довгострокової привабливості і цінності підприємства.

МСФЗ є ключовим регулятором, який інтегрує ризик-орієнтований підхід в облік. Стандарти вимагають прогнозування ризиків при оцінці (наприклад, МСФЗ 9 про очікувані збитки) та розкриття інформації про них. звітності [12].

Основні етапи впровадження ризик-орієнтованого підходу для досягнення цілей сталого розвитку висвітлено у табл. 2.

Розглянемо важливість взаємозв'язку ризик-орієнтованого підходу та інтегрованої звітності. Інтегрована звітність (<IR> Framework) є не просто черговим форматом звітності, як висвітлює у своїх працях Андрусів У.Я. [13] а концептуально новим підходом до комунікації про створення цінності підприємства протягом часу, як підприємство використовує та впливає на шість видів капіталу (фінансовий, виробничий, інтелектуальний, людський, соціальний та природний) для створення цінності для себе та інших заці-

кавлених сторін. <IR> Framework чітко визначає необхідність розкриття інформації про ризики, які можуть суттєво вплинути на здатність організації створювати свою цінність. Ризики не розглядаються ізольовано, а в контексті бізнес-моделі, стратегії та майбутніх перспектив підприємства (табл. 3).

Ризик-орієнтований підхід як зазначають Браун Лоренс, Девіс Пол [14, с. 508] та Буско Клаудіо, Ріккабоні Андреа [15, с. 145] відіграє ключову роль у забезпеченні релевантності, достовірності та повноти інформації про здатність підприємства створювати цінність в умовах існуючих та потенційних ризиків. Він є ключовим для визначення того, яка інформація є суттєвою і повинна бути включена до інтегрованого звіту. Суттєвість в контексті <IR> Framework визначається з точки зору її здатності впливати на оцінки та рішення обґрунтованих користувачів звіту. Ризик-орієнтований підхід у визначенні суттєвої інформації для інтегрованої звітності (рис. 2).

Таблиця 2 – Основні етапи впровадження ризик-орієнтованого підходу для досягнення цілей сталого розвитку

Етапи впровадження	Завдання і цілі	Пріоритетні напрями
Ідентифікація та оцінка ризиків сталого розвитку	Виявляти та оцінювати потенційні ризики, пов'язані з екологічними, соціальними та управлінськими аспектами	Вплив на навколишнє середовище та суспільство, а також визначення вразливих місць та пошук можливостей для покращення
Розробка стратегій реагування на ризики сталого розвитку	Впровадження стратегій реагування, спрямовані на їх мінімізацію, уникнення, передачу або прийняття	Залучення інвестицій в екологічно чисті технології, покращення умов праці, зміцнення корпоративного управління, налагодження діалогу із зацікавленими сторонами
Моніторинг та контроль ефективності заходів	Проведення моніторингу та контролю ефективності впроваджених заходів з управління ризиками сталого розвитку	Виявлення відхилень та внесення коректив для досягнення поставлених цілей сталого розвитку
Інтеграція сталого розвитку в стратегічне управління	Розгляд ризиків та можливостей сталого розвитку як невід'ємну частину своєї стратегії	Прийняття обґрунтованих рішень спрямованих на довгострокову стійкість та створення цінності для всіх зацікавлених сторін
Покращення комунікації та прозорості	Прозорість діяльності та зміцнення довіри з боку інвесторів, споживачів, та громадськості	Позитивний вплив на репутацію компанії та її доступ до капіталу
Сприяння інноваціям та новим можливостям	Впровадження бізнес-моделей, технологій та продуктів, відкриваючи нові ринкові можливості та підвищуючи конкурентоздатність компанії	Пошук механізмів для виявлення та реалізації можливостей, що сприяють досягненню цілей сталого розвитку та створенню довгострокової цінності

Джерело сформовано автором

Таблиця 3 – Основні етапи впровадження ризик-орієнтованого підходу для досягнення цілей інтегрованої звітності

Етапи впровадження	Завдання і цілі	Пріоритетні напрями
1	2	3
Бізнес-модель та ризики	Інтегрований звіт описує бізнес-модель підприємства, як вона перетворює вхідні капітали на вихідні продукти, послуги та побічні продукти	Розкриття інформації про ключові ризики, що можуть загрожувати функціонуванню цієї бізнес-моделі або її здатності створювати цінність

Закінчення таблиці 3

1	2	3
Стратегія та розподіл ресурсів у контексті ризиків	Інтегрована звітність має демонструвати врахування ключових ризиків при формуванні своєї стратегії та прийнятті рішень щодо фінансових та інших ресурсів	Розкриття інформації як ризики можуть вплинути на досягнення стратегічних цілей та які заходи вживаються для їхнього управління
Ризики та можливості як окремий елемент звіту	<IR> Framework виділяє окремий елемент «Ризики та можливості»: ідентифікація ключових ризиків, які використовує або планує використовувати підприємство	Розкриття інформації про взаємозв'язок між ризиками та можливостями, їхній потенційний вплив (як позитивний, так і негативний)
Вплив на капітали	Інтегрована звітність має передбачати опис діяльності підприємства, включаючи вплив ризиків, вплив на вид капіталу	Розкриття інформації як (ESG) ризики можуть призвести до зменшення капіталу
Перспективи та ризики майбутнього	Інтегрований звіт повинен містити інформацію про ключові фактори зовнішнього середовища та власні плани які можуть вплинути на її майбутню здатність створювати цінність	Розкриття інформації про потенційні ризики, пов'язані з цими перспективами, є важливим для інвесторів та інших зацікавлених сторін при прийнятті рішень

Джерело сформовано автором

Рисунок 2 – Ризик-орієнтований підхід у визначенні суттєвої інформації для інтегрованої звітності

Джерело сформовано автором

Розглянемо інтеграцію інформації про ESG-ризиків в інтегровану звітність. Ризик-орієнтований підхід є важливим інструментом для інтеграції інформації про екологічні, соціальні та управлінські (ESG) ризики в інтегровану звітність (рис. 3).

Таким чином, ризик-орієнтований підхід є невід'ємною складовою якісної та інформативної інтегрованої звітності. Він допомагає підприєм-

ствам визначати суттєву інформацію про ризики, особливо ті, що пов'язані з ESG-факторами, та відображати їхній вплив на здатність створювати свою цінність у коротко-, середньо- та довгостроковій перспективі. Інтеграція цих двох концепцій сприяє підвищенню прозорості, підзвітності та довіри до діяльності підприємств з боку усіх зацікавлених сторін.

Рисунок 3 – Інтеграція інформації про ESG-ризиків в інтегровану звітність

Джерело сформовано автором

Висновки. Проведене дослідження, присвячене поглибленому аналізу взаємозв'язку між ризик-орієнтованим підходом, концепцією сталого розвитку та інтегрованою звітністю, розкрило їхню глибоку взаємозалежність та синергетичний потенціал у контексті сучасного бізнес-середовища. Висвітлено сутність та еволюцію ризик-орієнтованого підходу як ключового елемента ефективного корпоративного управління, здатного забезпечити ідентифікацію, оцінку та управління різноманітними ризиками, що стоять перед підприємством. Проаналізована концепція сталого розвитку з її трьома ключовими вимірами (економічним, соціальним та екологічним) та розкрито важливість ESG-факторів як інтегральних елементів сталого бізнесу. Особливу увагу було приділено дослідженню інтегрованої звітності

(<IR> Framework) як інноваційного інструменту комунікації, що відображає здатність підприємства створювати свою цінність протягом часу, враховуючи взаємозв'язок між різними видами капіталів. Проаналізовано та обґрунтовано, що ризик-орієнтований підхід є критично важливим для визначення суттєвої інформації, яка повинна бути відображена в інтегрованій звітності, особливо щодо ризиків та можливостей, пов'язаних з ESG-факторами. Дослідження підкреслює важливість інтеграції ризик-орієнтованого підходу та сталого розвитку як необхідної умови для довгострокового успіху підприємств в умовах зростаючих екологічних, соціальних та управлінських викликів. Інтегрована звітність виступає ключовим інструментом для відображення цієї інтеграції та забезпечення прозорої комунікації зі стейкхолдерами.

Список використаних джерел:

1. Савченко В. Я., Петренко С. М. Управлінський облік: ризик-орієнтований підхід. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2023. 280 с.
2. Лук'янова В. В., Головач Т. В. Економічний ризик: навчальний посіб. Київ: Академ-видавництво, 2007. 464 с.
3. Іванов П. П. Ризик-орієнтований підхід як інструмент підвищення якості бухгалтерського обліку. *Вісник економічних наук України*. 2022. № 3 (43). С. 55–61.
4. Вербицька І. І. Ризик-менеджмент як сучасна система управління ризиками підприємницьких структур. *Сталий розвиток економіки*. 2013. № 5 (22). С. 282–291.
5. Вітлінський В. В., Верченко П. І. Аналіз, моделювання та управління економічним ризиком: навчальний посібник. Київ: КНЕУ, 2007. 292 с.
6. Панченко І. А. Облікове забезпечення ризик-орієнтованого управління прибутком. URL: http://chtei-knteu.cv.ua/herald/content/download/archive/2012/v3/NV-2012-v3_55.pdf.
7. Стрельбицька Н. С., Боднар Д. І. Інтегрований ризик-менеджмент – сучасний підхід до управління ризиками. *Управління проектами та розвиток виробництва*. 2011. № 4 (40). С. 111–118.
8. Харламова О. В. Фінансова звітність за міжнародними стандартами: методологія формування та практика імплементації: монографія. Харків: ЛІДЕР, 2015. 374 с.
9. Сараєва І. М. Системне моделювання процесу ідентифікації підприємницьких ризиків: монографія. Одеса: Фенікс, 2007. 188 с.
10. Євдокимов В. В., Олійник О. В., Грицишен Д. О., Грищенко О. О. Концепція управління економічною безпекою суб'єктів господарювання в контексті теорії сталого розвитку: монографія. Житомир: ЖДТУ, 2013. 252 с.
11. Тарасова, Т. О., Черчата, А. О., Ставерська, Т. О. Обліково-аналітичне забезпечення ризик-менеджменту в умовах сталого розвитку підприємства. *Економіка та управління в нафтовій і газовій промисловості*. 2019. №2 (20) С. 142–153.
12. Міжнародні стандарти фінансової звітності. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_010#Tex
13. Andrusiv, U., Simkiv, L., Dovgal, O., Demchuk, N., Potryvaieva, N., Cherchata, A., Popadynets, I., Tkachenko, G., Serhieieva, O & Sydor, H. Analysis of economic development of Ukraine regions based on taxonomy method. *Management Science Letters*. 2020. № 10 (3), pp. 515–522. DOI: <https://doi.org/10.5267/j.msl.2019.9.029>
14. Brown, L., Williams, M., & Davis, P. Integrating sustainability into corporate strategy. *Journal of Business Ethics*, 2021. № 170 (3), pp. 501–515.
15. Busco, C., & Riccaboni, A. Integrated reporting and the challenge of corporate governance. *Journal of Business Ethics*, 2015. № 126(1), pp. 143–156.

References:

1. Savchenko V. Ya., Petrenko, S. M. (2023). *Upravlinskyi oblik: ryzyko-oriientovanyi pidkhhid* [Management accounting: risk-oriented approach]. Kharkiv: KhNEU im. S. Kuznetsia. 280 p. (in Ukrainian)
2. Lukianova V. V., Holovach, T. V. (2007). *Ekonomichnyi ryzyk: navch. posib* [Economic risk: textbook]. Kyiv: Akademiya-vydav. 464 p. (in Ukrainian)
3. Ivanov P. P. (2022). *Ryzyko-oriientovanyi pidkhhid yak instrument pidvyshchennia yakosti bukhgalterskoho obliku* [Risk-oriented approach as a tool for improving the quality of accounting]. *Visnyk ekonomichnoi nauky Ukrainy - Bulletin of Economic Science of Ukraine*, vol. 3 (43), pp. 55–61. (in Ukrainian)
4. Verbytska I. I. (2013). *Ryzyk-menedzhment yak suchasna systema upravlinnya ryzykamy pidpryyemnychkyx struktur* [Risk management as a modern risk management system for business structures]. *Stalyi rozvytok ekonomiky*. vol. 5 (22), pp. 282–291. (in Ukrainian)

5. Vitlinskyj, V. V., Verchenko, P. I. (2007). Analiz, modelyuvannya ta upravlinnya ekonomichnym ryzykom [Analysis, modeling and management of economic risk]. navch.-metod. posibnyk dlia samost. vuvch. dysts Kyiv: KNEU. 292 p. (in Ukrainian)
6. Panchenko, I. A. (2013). Buxgalterskyj oblik prybutku v umovax transformaciyi pidxodiv do systemy upravlinnya: konceptualni zasady [Accounting form of profit in the context of transformation into a management system: conceptual principles]. pp. 233–243. (in Ukrainian)
7. Strelbyczka, N. Ye., Bodnar D. I. I. (2011). Integrovanyj ryzyk-menedzhment – suchasnyj pidxid do upravlinnya ryzykamy [Integrated risk management – a modern approach to risk management] *Upravlinnya proektamy ta rozvytok vyrobnyctva – Project management and production development*, vol. 4 (40), pp. 111–118. (in Ukrainian)
8. Xarlamova, O. V. (2015). Finansova zvitnist za mizhnarodnymy standartamy: metodologiya formuvannya ta praktyka implementaciyi. [Financial development according to international standards: methodology of formulation and practice of implementation] Kharkiv: LIDER. 374 p. (in Ukrainian)
9. Sarayeva, I. M. (2007). Systemne modelyuvannya procesu identyfikaciyi pidpnyemnychkyx ryzykiv. [System modeling of the process of identifying business risks] monograph: Odesa: Feniks. 188 p. (in Ukrainian)
10. Yevdokymov, V. V., Olijnyk, O. V., Grycysheh, D. O. at al. (2013). Koncepciya upravlinnya ekonomichnoyu bezpekoyu subyektiv gospodaryuvannya v konteksti teorii stalogo rozvytku. [The concept of managing the economic security of business entities in the context of the theory of sustainable development]: monograph. Zhytomyr: ZhDTU. 252 p. (in Ukrainian)
11. Tarasova, T. O., Cherchata, A. O., Staverska, T. O. (2019) Accounting-analytical providing of rizik-management in the sustainable development of companies. *Economics and Management in the Oil and Gas Industry*, no. 2(20), pp. 142–153. DOI: [https://doi.org/10.31471/2409-0948-2019-2\(20\)-142-153](https://doi.org/10.31471/2409-0948-2019-2(20)-142-153)
12. Mizhnarodni standarty finansovoyi zvitnosti. Available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_010#Tex
13. Andrusiv, U., Kinash, I., Cherchata, A., Polyanska, A., Dzoba, O., Tarasova, T & Lysak, H. (2020). Experience and prospects of innovation development venture capital financing. *Management Science Letters*, vol. 10(4), pp.781–788. DOI: <https://doi.org/10.5267/j.msl.2019.10.019>
14. Brown, L., Williams, M., Davis, P. (2021). Integrating sustainability into corporate strategy. *Journal of Business Ethics*, no. 170 (3), pp. 501–515.
15. Busco, C., Riccaboni, A. (2015). Integrated reporting and the challenge of corporate governance. *Journal of Business Ethics*, no. 126 (1), pp.143–156.

Стаття надійшла до редакції 24.11.2025